

1394248
5519046

4.

300305. III/4

UZUPEŁNIENIE INSTRUKCYI

dla

Komitetów Towarzystwa pomocy naukowej,

z dnia 10. Kwietnia 1843.,

uskutecznione w myśl projektu przedstawionego przez Dyrekcyą i przyjętego przez Deputacye Komitetowe na dniu 16. Października 1844. r.

-
- §. 1. pozostaje.
 - §. 2. pozostaje.
 - §. 3. odменя się w ten sposób:

Gdy po upływie czasu Statutami przepisanego, ma być obrany nowy Komitet, natenczas Prezydujący w Komitecie zaprasza wszystkich Członków Towarzystwa swojego powiatu na Walne Zebranie. To wybiera sobie przedewszystkiém Prezydującego i Sekretarza Walnego Zebrania, z których pierwszy wzywa Przewodniczącego Komitetu do złożenia sprawozdania z czynności swoich i obznajomienia zgromadzonych z celem posiedzenia. — Potém przystępuje Walne Zebranie do wyboru nowego Komitetu. Osoby do Komitetu wybrane, winny być podane przez Prezesa Walnego Zebrania w jak najkrótszym czasie Dyrekcyi do zatwierdzenia, po którego odebraniu, Prezes Walnego Zebrania powołuje Członków Komitetu na posiedzenie, które zagaja i wzywa Członków do rozpoczęcia czynności komitetowych. Komitet obiera zaraz Prezydującego i Sekretarza i o tém Dyrekcyi donosi.

- §. 4. pozostaje się.
- §. 5. ditto
- §. 6. ditto
- §. 7. ditto
- §. 8. ditto.

Tytuł I.

- §. 1. nieodmieniony.

Dodaje się przecież tutaj, że Komiteta o ile możliwości wszystkich majątniejszych mieszkańców powiatu osobiście, lub na piśmie wezwać po-

60 K 97

winny do przystępu do Towarzystwa, bez względu czy przychylną lub odmowną odpowiedź odbiorą, bo od przystępu nowych Członków zależeć będzie możność wspierania coraz liczniej zgłaszającej się o pomoc młodzieży.

§. 2. pozostaje.

§. 3. ditto.

Tytuł II.

pozostaje cały nieodmieniony.

Tytuł III.

§. 1. odменя się w ten sposób:

Tylko młodzież zdalna, dobrych obyczajów i uboga, ma prawo do wspierania od Towarzystwa pomocy naukowej. Że zaś znaczna już jest liczba téż na funduszu, i ta etatem przeznaczoną sumę przychodową wyczerpie, stąd nadal tylko odznaczające się talenta mogą być w terminach §. 10tym przepisanych, przedstawiane.

§. 2. odменя się:

Z przedstawionej młodzieży, wybiera Dyrekcyja najwięcej celującą i największą dla ogółu korzyść rokującą bez względu na powiaty, z których młodzież pochodzi, i téj w miarę pozostałych lub przybywających funduszy, wsparcie udzieli.

§. 3. zmienia się w ten sposób:

Przedstawiony młodzieniec najmniej lat 10 liczyć powinien. — Mający być do naukowego zawodu oddany, winien mieć stosunkowo do klasz gimnazyalnych, następujący wiek:

do sexty najwyżej lat 11,

do kwinty najwięcej lat 12,

do kwarty najwięcej lat 13,

i tak następnie jeden rok więcej do następującej klasy.

Dopóki nie zostanie w Poznaniu szkoła realna otworzoną, niebędzie mogła być młodzież 12 lat licząca i chcąca się do jakowego praktycznego zawodu doksztalać, do szkół gimnazyalnych przyjmowaną.

§. 4. zmienia się w ten sposób:

Ponieważ na kształcenie uczniów po szkołach elementarnych, statuta Towarzystwa łożyć wydatków nie pozwalają, gdyż one przepisują, aby młodzież w 10tym roku życia już tyle umiała, ile ją szkoły elementarne nauczyć mogą i powinny, stąd takowych Komiteta do wsparcia nie powinny przedstawiać, gdyż fundusze Towarzystwa dopiero na dalsze jej wychowanie mają być obracane.

Ustać także musi, jako bynajmniej nieodpowiadające celowi, przygotowywanie do gimnazyów u nauczycieli elementarnych młodzieży, która szkoły elementarne ukończyła, gdyż doświadczenie nauczyło, że wszyscy niemal młodzieńcy tak przysposobieni, nie odebrawszy gruntownych początków, albo do pewnych tylko klass dojść potrafili, albo nie mogąc wydołać pracy, jaka ich już w najniższych klassach czekała, opuścić szkoły byli przymuszeni, lub wsparcie utracili, nie uzyskawszy promocyi. Winne przeto Komiteta utalentowaną młodzież wprost do gimnazyów przedstawiać.

Co się dotyczy wspierania do rzemiosł, to Towarzystwo nie może zajmować się młodzieżą, posiadającą tylko elementarne wykształcenie, gdyż ta nie potrafi celować w obranym zawodzie, oraz postępowo przysługiwać się ogółowi, i gdyby się ją wspierało, zapewniałby się przez to jedynie dla niej byt osobisty, ale tymi jedynie ubogimi młodzieńcami trudnić mu się wypada, którzy pomimo dobrych obyczajów i wzorowej pilności, dla mierznych do nauk zdolności, nie mogą promocyi do wyższych klass gimnazyalnych, jako np. tercyi, sekundy lub prymy, uzyskać, i dla tego do zawodów praktycznych lub rzemiosł przechodzić muszą.

§. 5. pozostaje.

§. 6. ditto

§. 7. ditto

§. 8. odmienia się w ten sposób:

Ponieważ nadal nie ma być wspieraną młodzież do szkół elementarnych, stąd przedstawiony Dyrekeyi uczeń do szkół gimnazyalnych, powinien przy innych rekwizytach, złożyć jej świadectwo ordynaryusza klasy, że jest do téj przygotowanym, do której Komitet sądzi go być usposobionym, i świadectwo Dyrektora gimnazyum, że po feryach będzie mógł być

do téjże klasy przyjętym. — Dyrektorowie szkół w Poznaniu, w Bydgoszczy, Trzemesznie i Lesznie są uproszeni, aby na wniosek Komitetów wzywali ordynaryuszów klass, iżby młodzież mającą być przedstawioną, każdego czasu examinowali.

§. 9. pozostaje.

§. 10. odmienia się w ten sposób:

Czas przedstawiania młodzieży do szkół wyższych w Poznaniu, Bydgoszczy i Trzemesznie, oznacza się tylko od 1. Czerwca do ostatniego Lipca każdego roku, gdyż te gimnazya zwyczajnie po Ś. Michale nowe kursa rozpoczynają.

Do gimnazjum zaś w Lesznie przedstawieni być mają uczniowie w czasie od 1. Stycznia do ostatniego Lutego, albowiem w tém gimnazjum kurs naukowy zaczyna się po Wielkiej Nocy.

Tylko w nadzwyczajnych przypadkach, jak np. w przypadku osierocenia młodzieńca, śmierci dobrodzieja i t. d., wyjątki co do czasu przedstawiania, robione być mogą.

§. 11. nieodmieniony.

Dodaje się zaś:

§. 12. Młodzież, która dla niezdatności lub niepilności musiała wyjść z jednej z trzech niższych klass gimnazyalnych, jako mało usposobiona, nie może być do rzemiosł na opiekę Towarzystwa przedstawiana. Jeżeliby jednak dla przytoczonych powodów, musiał przez Towarzystwo wspierany młodzieniec, z tychże klass, szkoły opuścić, natenczas aby ratować rzeczonych uczniów od zupełnego opuszczenia się, i ochronić na nich wyłożony kapitał od zatury, zechcą Komiteta nieodmawiać rodzicom lub opiekunom światłej swój rady, celem zabezpieczenia dla ich dzieci lub pupillów, bez przyczyniania Towarzystwu nowych nakładów, przyszłego stósownego zawodu.

Tytuły IV., V. i VI.

pozostają się całkowicie bez odmiany.

W Poznaniu, dnia 9. Listopada 1844.

Dyrekcya Towarzystwa pomocy naukowej.

